

E-ziņas nr. 2

LATVIJĀ

Eiropas gada (2012) atklāšana

2012.gada 3.februārī labklājības ministre Ilze Viņķele atklāja Eiropas gadu aktīvai novecošanai un paaudžu solidaritātei (2012). Uzrunu teica arī Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Inna Šteinbuka. Eiropas gada (2012) koordinatore informēja par Eiropas gada (2012) mērķiem, izvirzītajām prioritātēm un plānotajiem pasākumiem.

Labas gribas vēstnieki

Eiropas gada (2012) atklāšanas pasākumā klātesošie iepazinās ar Labas gribas vēstniekiem, kuri visa šī gada garumā ir apņēmušies dalīties savā pieredzē un zināšanās par aktīvu un veselīgu dzīvesveidu, un ar savu darbu, viedokli un rīcību centīsies veicināt pozitīvas, harmoniskas un cieņpilnas attiecības abu paaudžu starpā.

Eiropas gada (2012) Labas gribas vēstnieki ir:

- Rīgas Stradiņa universitātes profesors un ārsts – gastroenterologs **Anatolijs Danilāns**
- Tautas deju ansambļa "Zelta sietiņš" vadītāja **Baiba Rasma Šteina**
- Mūziķis **Kārlis Būmeisters**
- Dziesmu svētku virsdiriģents, kordiriģents **Edgars Račevskis**
- Liepājas teātra aktrise **Inese Kučinska**
- Ventpils Centra sākumskolas **zēnu koris** un tā solists **Miks Laksbergs**
- **Inese Zingīte**, kura Latvijā plašāk pazīstama ar savu dzīves stāstu, kā ar apņēmību un neatlaidību uzveikt ikvienu šķietami bezcerīgu situāciju.

Eiropas gada (2012) īstenošanai ir izstrādāta **darba programma** jeb pasākumu plāns. Programmā ir noteikts šī gada mērķis un tā sasniegšanas prioritātes un pasākumi. Latvijā ir noteiktas 4 prioritātes: (1) Starppaaudžu sadarbība; (2) Vecu cilvēku vērtības sabiedrībā celšana; (3) Vecuma diskriminācijas darba tirgū mazināšana; (4) Aktīva un veselīga dzīves veida sekmēšana. Kopumā ir plānotas 50 aktivitātes, kuras īstenotāji ir valsts un pašvaldību iestādes, kā arī nevalstiskās organizācijas. Ar programmu jūs variet iepazīties šeit <http://www.lm.gov.lv/text/2124>.

☝ Ja jūsu iestādes vai organizācijas plānotais pasākums atbilst Eiropas gada (2012) mērķim un prioritātēm, un jūs vēlaties, lai par jūsu aktivitāti uzzina arī citi Eiropas gadā (2012) iesaistītie sadarbības partneri, kā arī citas Eiropas Savienības dalībvalstis, jūs variet izmantot Eiropas gada (2012) logo, sazinoties ar Labklājības ministrijas Vienlīdzīgu iespēju politikas nodaļu (Evija Kūla, ☎ 67021684; ✉ Evija.Kula@lm.gov.lv).

Kopš janvāra vairākas **aktivitātes** ir **īstenojuši** mūsu Eiropas gada (2012) **sadarbības partneri**:

- Eiropas Komisijas pārstāvniecība ES mājā koordinēja tematiskos ikmēneša pasākumus: janvāris bija veltīts Eiropas gadam (2012), februāris – nodarbinātības tēmai;
- Rīgas aktīvo senioru alianse (RASA) tematisko ikmēneša pasākumu ietvaros janvārī ES mājā organizēja *skype* apmācības senioriem, kā arī rīkoja pasākumu „Vecmāmiņas kontaktbirža”.

Plānotie pasākumi februāra – marta mēnešos

2012.gada 29.februārī Labklājības ministrijā notiks otrā Eiropas gada (2012) *vadības komitejas sēde*. Pirmās sēdes darba kārtība un protokols pieejami šeit <http://www.lm.gov.lv/text/2127>.

ES mājā **marta tematiskais mēnesis** ir veltīts sociālās iekļaušanas, diskriminācijas mazināšanas un dzimumu līdztiesības tēmām.

No **2012.gada 1.marta līdz novembrim** pilngadīgām personām tiek bez maksas piedāvātas *nūjošanas nodarbības* sertificēta instruktora pavadībā visos Rīgas Sociālā dienesta dienas centros. Papildus informācija šeit http://www.ld.riga.lv/aktuala_informacija.html.

2012.gada 23.martā Labklājības ministrija organizē *konferenci*, lai diskutētu, dalītos pieredzē un informētu par labo praksi aktīvas un kvalitatīvas dzīves veicināšanā. Konferences ietvaros arī plānots atklāt *divus konkursus: uzņēmējiem un žurnālistiem*, kas pamatā būs vērsti uz stereotipu laušanu un pozitīva seniora tēla veidošanu.

Eiropas amatu dienas ietvaros **2012. gada 30., 31. martā un 1. aprīlī** tiek organizēts pasākums *“Satiec savu meistarū!”*. Šī pasākuma laikā Meistari, kuri pārvalda un praktizē dažādas nemateriālā kultūras mantojuma izpausmes (mutvārdu tradīcijas, spēles un paražas, rituālus un svētkus, tradicionālās amatniecības prasmes) Latvijas novados rīkos atvērtas meistardarbnīcas, individuālas nodarbības, paraugstundas un paraugdemonstrējumus, kā arī organizēs publiskas sarunas un

diskusijas. Šis pasākums sekmēs arī zināšanu un prasmju nodošanu un pārņemšanu, veidojot pozitīvu komunikāciju starp jaunāko un vecāko paaudzi. Papildus informācija šeit: http://www.knmc.gov.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=703&Itemid=1.

EIROPAS SAVIENĪBĀ

Eiropas gada (2012) atklāšana ES

Eiropas Savienībā Eiropas gada (2012) atklāšanas pasākums notika 2012.gada 18.-19.oktobrī Kopenhāgenā (Dānija). Atklāšanas pasākumā tika sniegtas prezentācijas par trīs jautājumu blokiem:

1. Situācijas identificēšana – izaicinājumi un iespējas.
2. Ilga un veselīga dzīve – darba tirgū un pēc tam.
3. Tiesību nodrošināšana un līdzdalība – jauni ceļi uz iekļaujošu sabiedrību ar aktīviem, neatkarīgiem un spējīgiem senioriem.

Atklāšanas pasākuma darba kārtība un prezentācijas ir pieejamas šeit: <http://eu2012.dk/en/Meetings/Conferences/Jan/Aabningskonference-for-Det-europaeiske-Aar-for-Aktiv-Aldring-og-Solidaritet-mellem-Generationer>

Eiropas gada (2012) atklāšanas pasākumi janvārī/februārī ir notikuši/notiks Dānijā, Luksemburgā, Norvēģijā, Latvijā, Vācijā, Slovākijā, Polijā, Zviedrijā Īrijā, Igaunijā, Slovēnijā, Lietuvā, Austrijā, Čehijā, Kiprā, Francijā, Portugālē, Rumānijā un Spānijā. **Martā** atklāšanas pasākumi **plānoti** Somijā, Beļģijā, Grieķijā, Ungārijā, Maltā, Itālijā, Bulgārijā, apvienotajā Karalistē un Nīderlandē.

Izveidotas mājas lapas

Īpaši Eiropas gadam (2012) dažas dalībvalstis ir izveidojušas mājas lapas:

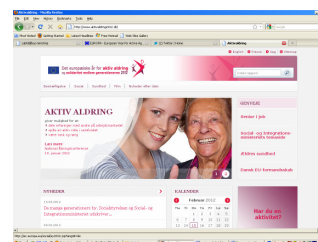
Austrija <http://www.aktivaltern2012.at/>

Norvēģija <http://www.seniorpolitikk.no/european-year-2012>

Dānija <http://www.aktivaldring2012.dk/>

Somija http://www.ttl.fi/partner/aktiivinen_ikaantyminen/sivut/default.aspx

Polija <http://analizy.mpips.gov.pl/>

Mājas lapa par veselīgu novecošanu!

EuroHealthNet izveidojusi mājas lapu www.healthyageing.eu, kur ievietota informācija par veselību veicinošajām praktiskajām aktivitātēm – fiziskām nodarbībām, diētām, sociālajām attiecībām u.c.

Publikācijas

Lai noskaidrotu ES iedzīvotāju viedokļus un attieksmi par senioriem, vecākās paaudzes sniegto ieguldījumu darba tirgū un sabiedrībā, kā arī par veidiem, kā labāk veicināt senioru aktīvo lomu sabiedrībā, laikposmā no 2011.gada septembrim-novembrim tika veikta Eirobarometra aptauja par aktīvu novecošanu. Ziņojums un kopsavilkums ir pieejami šeit:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/16&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

2012.gada 17.janvārī EuroHealthNet sadarbībā ar Vācijas nacionālo veselības izglītības centru publicēja ziņojumu „Veselīga un aktīva novecošana” („Healthy and Active Ageing”), kur ietvertas programmas, labās prakses un citi resursi, kas vērsti uz „jauno” senioru veselības un labklājības uzturēšanu un veicināšanu, īpašu uzmanību pievēršot sociāli atstumtajām iedzīvotāju grupām un migrantiem.

Ziņojums angļu valodā ir pieejams šeit:

<http://www.healthyageing.eu/sites/www.healthyageing.eu/files/resources/Healthy%2>

Nemot vērā sabiedrības novecošanas tendences un tālākos izaicinājumus dažādās politikas jomās, FUTURAGE projekta ietvaros ir izstrādāts „Ceļvedis pētījumiem par Eiropas sabiedrības novecošanu” („A Road Map for European Ageing Research”).

Ceļvedis ir pieejams šeit: <http://www.futurage.group.shef.ac.uk/raod-map.html>

Ceļvedī ir izvirzītas 7 galvenās pētniecības prioritātes novecošanas jomā:

- ① Veselīga novecošana ilgākai dzīvei.
- ② Intelektuālo spēju saglabāšana un atgūšana.
- ③ Iekļaušana un līdzdalība kopienā un darba tirgū.
- ④ Sociālās aizsardzības sistēmu kvalitātes un ilgtspējas nodrošināšana.
- ⑤ Labvēlīgi apstākļi novecošanai mājās un kopienas vidē.
- ⑥ Nevienlīdzīga novecošana un ar vecumu saistītā nevienlīdzība.
- ⑦ Biogerontoloģija: sākot ar mehānismiem līdz intervencēm.

